

AÜ SÕSTRA
soustra.kure.2008@mail.ru

Teie 22.03.2023
Meie 26.04.2023 nr 15-8/2231

**Jõelähtme valla Kallavere, Võerdla
ja Ülgase külade aiandusühingute
ettepanekud seoses Harjumaa
maavarade teemaplaneeringuga**

Austatud Jõelähtme valla Kallavere, Võerdla ja
Ülgase külade aiandusühingute esindajad

Edastasite oma 24.03.2023 kirjaga ettepanekud Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu lähteseisukohtade (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (KSH VTK) osas. Alljärgnevalt on toodud esitatud ettepanekud koos planeeringu koostamise korraldaja poolsete vastustega:

1. Ettepanek käsitleda konkreetset koostatavas KSH-s graniidimaardla perspektiivi. Jõelähtme valla ja Maardu linna haldusterritooriumil asuv Maardu graniidi maardla on 1915,45 hektari suurune. Maardu maardlas on uurimistöid teinud Eesti Geoloogiavalitsus. 1992. a tehti Eesti Geoloogiakeskusepoolt uuring graniidi varude kinnitamiseks, mille alusel Eesti Maavarade Komisjoni 25.10.1994. a. otsusega nr 221 kinnitati kristalliinse ehituskivi aktiivne tarbevaru. Seejärel (1995. a) kinnitas Vabariigi Valitsus Üleriigilise tähtsusega maardlate nimekirja, mis sisaldas ka Maardu graniidimaardlat (RT I 2005, 34, 265). Soovime välja tuua asjaolu, et graniidi kaevandamine on võimalik ainult maa-aluse kaevandamise meetodil. Eesti Maavarade Komisjoni 25.10.1994. a. otsusega nr 221 kinnitati kristalliinse ehituskivi aktiivne tarbevaru absoluutkõrguste vahemikus -160 – -225 m. Praegustes majanduslik-poliitilistes oludes oleks tegemist täiesti perspektiivitu tegevusega, eriti arvestades graniidi madalat kvaliteeti. Siinkohal toome välja Enn Pirruse (TTÜ mäeinstituut) ajakirjas Keskkonnatehnika 2011a ilmunud arvamust: „Oodatavad kulutused on väga suured. Pean vajalikuks veel kord tähelepanu juhtida graniidi madalavõitu kvaliteedile killustikutoormena. Kõik see tõstatab küsimuse ettevõtmise majanduslikust kasumlikkusest üldse – eriti Eesti oludes, kus naaberaladel on mõnesaja kilomeetri raadiuses palju parema kvaliteediga graniidikillustiku tootmise võimalusi ja kust seda saab suhteliselt odava meretranspordiga soodsalt importida“. Samas on graniidimaardla olnud pidevaks takistuseks piirkonna arengule. Nimelt on osaliselt jäänud toppama Jõelähtme valla üldplaneering Maa-ameti jäiga seisukoha tõttu antud küsimuses (Maa-ameti 09.03.2021 kiri nr 6-3/21/2621-3). Samuti ei ole võimalik maardla tõttu muuta sihtotstarvet elamumaaks. Piirkonna elanikud ja suvilate omanikud on samas

väljendanud soovi piirkonda arendada ning paljude maaomanike soov oleks piirkonda kolida alaliselt, selleks oli koostatud kollektiivne pöördumine ka Rahandusministeeriumile seisukoha andmiseks 10.02.2021 kirjaga nr 15-4/1197-1. 01.04.2022 oli esitatud taotlus Jõelähtme vallale Kure küla loomiseks Jõelähtme valla haldusterritooriumil (lisa 1). Palume tungivalt käsitleda ja lahendada graniidimaardlaga seonduvad küsimused antud teemaplaneeringus. Vastasel juhul on oht, et probleem jääb aastateks lahendamata.

Ettepanek on teadmiseks võetud. Teemaplaneeringuga on võimalik hinnata olemasolevat olukorda ja murekohti. Teemaplaneeringuga saab teha Keskkonnaministeeriumile ettepanekud murekoha lahendamiseks või õigusruumi muutmiseks. Teemaplaneeringuga maardlaga seotud piiranguid maha võtta ei saa.

2. Praegu on meie piirkonna vahetus läheduses kaks ehitusmaavara (lubjakivi, liiv, kruus) maardlat. Soovime, et peale Maardu ja Maardu IV lubjakivikarjääri ammendumist meie piirkonnas enam aktiivselt kaevandustegevusega ei tegeletaks.

Esitatud informatsioon on teadmiseks võetud. Ettepanekut kaalutakse planeeringulahenduse koostamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet

regionaalvaldkonna asekanstsler

Alan Rood 715 5805

Alan.Rood@fin.ee